

REDACTIUNEA.
 Adresa: Braşov, piaţa mare nr. 30.
 Scrisorile neratificate nu se
 primesc.
 Manuscrisele nu se returnează.
 INSERATE
 Se primesc la Administraţie în
 Braşov şi la următoarele
 BIROURI DE ANUNŢURI:
 În Viena: la Mr. Dukes, No. 10.
 Nux. Augonfeld & Emeric Les-
 ner., Heinrich Schalek, A. Op-
 pelik Nachr., Anton Oppalik.
 În Budapesta la A. V. Gold-
 berger, Ekstein Bernat, Iuliu
 Leopold (VII Erzsébet-közt).
 PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
 rie gammon pe o coloană 10
 bani pentru o publicare. Pu-
 blicitări mai dese după tarifar
 şi învoială. — RECLAME pe
 pagina 3-a o seriă 20 bani

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXVII.

„GAZETA” 1888 în 1890
 ABONAMENTE PERIODE
 Pe un an 24 cor., pe șase luni
 12 cor., pe trei luni 6 cor.
 Nr. de Duminică 4 cor. pe an.
 Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șase
 luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 Nr. de Duminică 8 fr. pe an.
 Se prenumeră la toate ofi-
 cile postale din țară și din
 afară și la d-nii colectori.
 ABONAMENTUL PERIODE
 Administrația, Piața mare,
 Târgul Inului Nr. 30. etajiu
 I. Pe un an 20 cor., pe șase
 luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
 Cu dusul în casă: Pe un an
 24 cor., pe șase luni 12 cor.,
 pe trei luni 6 cor. Un esem-
 plar 10 bani. — Atât abona-
 mentele cât și inserțiunile
 sunt a se plăti înainte.

Nr. 259.

Braşov, Luni-Marti 23 Noemvrie (8 Decemvrie).

1904.

Germania și Maghiarii.

Prietinیا grösă germană-maghiară începe a se borși. Cu ocaziunea negocierilor asupra tractatului comercial miniștrii ungurești s'au fi fost aceia, cari au făcut pretenșiunilor germane cea mai aspră opoziție. Negocierile s'au întrerupt, amărăciunea a rămas.

O telegramă foarte importantă publică diarul vienes „W. A. Ztg.” asupra încordărei dintre Germania și Ungaria. Telegrama e datată din Berlin și e de următorul conținut:

„In cercurile bine informate de aici (Berlin) sunt în clar cu aceea, că o foarte mare încordare există actualmente între Germania și Ungaria. Causa acestei încordări nu sunt diferențele manifestate cu ocaziunea negocierilor asupra convențiunii comerciale, ci alte împrejurări, cari cad în afară de această cestiune. Incordarea dintre Germania și Ungaria s'a început încă atunci, când negocierile asupra convențiunii comerciale n'au ajuns în stadiul decisiv, și această încordare de dată mai veche a contribuit mult, ca să nu se îmbunătățească nici cu ocaziunea negocierilor comerciale raporturile dintre guvernele german și maghiar.

„Guvernul german vede în legea de emigrare adusă de contele Tisza o păgubire însemnată a navigațiunii maritime germane, și în urma plângerilor ce le-au ridicat societățile de navigațiune germane, și-a dat silința a apăra cât se poate interesele economice germane. Ambasadorul german din Viena, contele Wedel, a intervenit la guvernul maghiar, dăr nici la Budapesta, nici la Viena nu i-a succes a dobândi rezultate favorabile.

„Acest eșec al guvernului german a produs oarecare indispoziție în Germania, și în Ungaria s'a privit cu ochi răi amestecul Germaniei în afacerile interne ale Ungariei.

„O altă cauză a încordării raporturilor dintre Berlin și Budapesta trebuie căutată în legea pentru instrucțiunea primară (proiectul Berzeviczy) al cărei scop este promovarea maghiarisării. Legea aceasta este îndreptată și în contra Sașilor ardeleni, și pressa germană a deschis deja o nouă campanie contra maghiarisării Germanilor din Ungaria. Guvernul german a făcut deja atenție, în mod tactic, pe factorii competenți din Ungaria, că Germania nu vră, ce e drept, să se amestece în afacerile interne ale Ungariei, însă își ține de datorință a face cunoscut guvernului maghiar, că crearea unei astfel de legi ar produce un resens foarte mare în Germania. Guvernul maghiar însă n'a ținut seamă de îngrijirile exprimate în mod foarte discret de guvernul german, și de sigur că și această împrejurare a contribuit, ca raporturile încordate să se manifeste și cu ocaziunea negocierilor comerciale“....

Un diar maghiar șovinist din Budapesta, publicând telegrama din Berlin dăce, că „trebuie să se cutremure de cutezanța cu care cei din Berlin vor să dirigeze afacerile interne ale Ungariei“. Invinuesce apoi pe Germania de germanizare cu forță, căci „nici un popor din lume n'a avut de arme atât de neumane pen-

tru a desbrăca pe alt popor de limba și naționalitatea sa, ca Neamțul“.

Vorba celuia: „Di-i mamă gușată, să nu-ți dăcă“. Șoviniștii din Budapesta impută celor din Berlin politică de desnaționalizare față cu alte popore, când ei nu fac altceva, decât — urmând esemplul prusian — umblă prin legi și tot felul de apucături neumane să suprime limba și naționalitatea popoarelor nemaghiare.

Cumplit îi ustură și-i supără însă scirea, că chiar și prietini lor din Berlin, guvernul împăratului Wilhelm celui atât de mult s'arbitrat în Budapesta când cu visita ce o făcuse în capitala maghiară, ține să dea guvernului unguresc sfatul amical de a nu umbla cu proiecte de legi de maghiarisare, ca cel al lui Berzeviczy.

Braşov, 22 Noemvrie.

Situația politică ungară. Eri s'au ținut adunări populare în vre-o 25 de orașe. Aprupe toate au fost convocate de opoziție. La adunarea din Győr a participat și Apponyi cu Fr. Kossuth. S'au ținut și adunări convocate de liberali, așa de pildă în Pojun, unde s'a dus ministrul de comerț Hieronymi.

Diarul „B. H.“ a primit următoarea informațiune din partea unui membru al clubului liberal: Pozițiunea guvernului e neclintită și ori-ce s'ar întempla în urma agitațiunilor din țară, guvernul rămâne în funcțiunea sa, până după nouăle alegeri dietale. Chiar fiind în minoritate, guvernul actual va face nouăle alegeri. Dacă nu va pute să dobândescă indemnitatea bugetară, guvernul și fără indemnitate va disolva camera. Guvernul speră, să iasă și mai întărit din alegerile viitoare. Convingerea acesta și-a dobândit-o în urma audienței, ce a avut-o contele Tisza la Majestatea Sa.

Adunarea alegătorilor sași din Țera Bârsei.

Braşov, 5 Decemvrie n. 1904.

Eri la orele 3 p. m. în sala cea mare a școlii evanghelice din Braşovul vechiu a avut loc adunarea alegătorilor sași din Țera Bârsei, convocată cu scop de a protesta împotriva reformei școlare a lui Berzeviczy.

Sala era plină de alegători.

Adunarea a fost deschisă de d-l Carl Adam președintele comitetului districtual (Kreisausschus), care a dat apoi cuvântul d-lui Reichardt, paroch în Hëlchiu, ca referent.

D-l Reichardt a analizat dispozițiile cele mai grave ale proiectului Berzeviczy: școla de repetiție, care conform proiectului va trebui să fie exclusiv maghiară, dispoziția referitoare la cazul când la o școală nemaghiară vor fi 20 elevi maghiari, precum și ingerența administrației în judecarea casurilor disciplinare ale învățătorilor confesionali.

Punctele principale asupra cărora a insistat referentul sunt:

1) Proiectul violăză cele mai sfinte drepturi ale părinților.
 2) Proiectul împiedecă pregresul cul-

tural, introducând prostire în loc de luminarea generațiilor.

3) Proiectul păgubescă comunitățile bisericesci.

4) Impedecă pe învățători a-și împlini misiunea.

5) Autonomia bisericescă este violată.

Chiar dacă s'ar vota acel proiect, ne rămâne familia ca bastion indestructibil al limbii. Inima noastră germană nu ne-o poate nimeni lua.

La sfârșit dă cetire unei moțiuni mai lungi în care se espun doleanțele poporului sășesc, și deputații sași li-se exprimă mulțumire pentru pașii întreprinși până acum și se invită a lucra și mai departe pentru ca dispozițiile gravaminose să fie înlăturate din proiect.

Dr. Flechtenmacher începe cu o reprivire asupra adunării ținută înainte cu un an tot în această sală, unde alegătorii au aprobat ulterior intrarea deputaților sași în partidul guvernului. Atunci se dăce, că Tisza va avé în vedere interesele bisericeii evanghelice. Cine ar fi creșut atunci, că nu va trece nici anul și guvernul aceluiași Tisza, va presenta un proiect atât de nedrept și aspru?

Fabricantul Schiell spune că în fabrica d-sale lucrăză muncitori Sași, Români și Unguri în cea mai bună armonie. Aceia, cari sunt mai dibaci și mai perseveranți la muncă sunt preferați fără deosebire la naționalitate. Ori cât de bine ar sci vr'un lucrător unguresc, fabricantul, fie chiar cel mai neaș maghiar, va trebui să prefere și să plătescă mai bine pe lucrătorul mai dibaci, chiar de n'ar sci unguresc.

Țeranul G. Liehn combate proiectul din partea populației rurale, pe care o interesează mai de aprupe acest proiect.

Predicatorul Scherg din cetatea Braşovului într'un discurs adesea ori acoperit de aplauze generale, propune un supliment la moțiune, anume: Să nu se dăcă numai că deputații sași se invită a face tot posibilul, ca să se înlătoreze asperitățile proiectului, ci: ca deputații sași să combată proiectul ca să nu devie lege, și dacă cu toate acestea proiectul s'ar vota, deputații sași să iasă din partidul guvernamental.

În ce mă privește pe mine — dăce oratorul — eu aș fi dorit să iasă imediat ce s'a prezentat acest proiect. D-l Sch. invocă o analogie din Germania. În Germania evanghelică partidul cel mai puternic este centrul catolic. Dacă un deputat evanghelic ar intra în acest partid, ce ar dăce despre el? Ar dăce că e séu nebun séu mișel. Tot așa ar trebui să se judece și acțiunea deputaților sași, cari întră în partidul guvernamental.

Noi — dăce Sch. — nu trebuie să ne împăcăm nici un moment cu gândul, că proiectul lui Berzeviczy va deveni lege. Nu e permis să devină lege!

Predicatorul Schiel (Blumëna) susține moțiunea originală.

Deputatul Dr. Lurtz declară în ton profetic, că e o speranță zadarnică, că proiectul nu va deveni lege. Nu ne punem condițiunea, să eșim din partidul guvernamental, căci ne luați puțința de a mijloci ceva. Noi trebuie să avem în vedere pe bieții învățători și familiile lor... Trebuie să fim una. Vreți discordie? Credeți, că cele-lalte adunări sășesci (Medias, Sighișoara etc.) vor fi de acord cu

moțiunea d-lui Scherg? În sfârșit d-nul Lurtz rógă pe d-l Scherg să-și retragă moțiunea.

Scherg, luând din nou cuvântul spune că partidul liberal de la 1867 este neconținut la putere și tot lovituri am căpătat de la el. Doresce, ca să se aducă o rezoluțiune, de care să nu ne rușinăm. Deputații sași să tragă consecințele, chiar dacă n'ar fi toți 14 de acord, și să iasă din partid. Eșirea unui număr însemnat de deputați sași din partidul de la putere tocmai acum — când și alții îl părăsesc — ar fi o pierdere simțită pentru guvern.

Dr. Flechtenmacher spune, că aceeași moțiune a făcut-o și densusul în comisiunea însărcinată cu redactarea. A fost respins. Impejurările sunt așa, încât este nevoit și el a ruga pe Scherg să-și revocă amandamentul.

Parochul Hubbes din Braşovul-vechiu pledăză pentru unanimitate. Dacă s'ar primi amandamentul, asta ar fi o amenințare. Dacă vrem să ajungem ceva, nu e permis să amenințăm. Suntem un popor mic de 200.000 suflete! Nu ni-se vine a amenința. Ne facem de ris.

Parochul Frätschkes din Ghimbav, ca coleg și fost profesor al lui Scherg, îl imploră să-și retragă amandamentul.

Deputatul Copony spune, că după-ce s'a dus în dietă și după-ce a văduț proiectul ce s'a prezentat și a văduț, că e imposibil ceva de făcut, pentru prima-ori în viață a înțeles pasivitatea Românilor. Stăruie pentru unanimitate.

Mai ia cuvântul referentul Reichardt și în sfârșit

Scherg, care emoționat de durere declară, că nici-odată nu i-a venit așa de greu inconșeșvența, ca acum. Retrage partea referitoare la eșirea deputaților, nu însă cea referitoare la combaterea absolută a proiectului și nu numai la înlăturarea părților mai aspre.

Moțiunea s'a primit ast-fel în unanimitate.

Rep.

Protestele în contra proiectului Berzeviczy. Pe ziua de 8 Decemvrie s'a convocat o adunare de alegători ai cercurilor Chișineu și Sântana cu scop de a se vota o rezoluțiune asupra proiectului de lege despre reforma învățământului popular. Adunarea se va ține în Chișineu. Convocătorul e subscris de 29 inși, în frunte cu protopopul Dr. I. Trăilescu și avocatul Mihail Veliciu din Chișineu.

Alegerea din Scheiu.

Eri am spus ceea-ce au cugetat toți Românii de bun simț, vădend până unde pot merge uneltirile condamnabile ale unor ambițioși, cari pentru a satistace poței și intereselor lor egoiste au fost gata a da la alegerile municipale din Scheiu mâna chiar cu adversarii noștri naționali și politici în contra fraților lor.

Astăzi vom aduce cifre, cari la rândul lor vor ilustra cu o elocuență rece condamnabilul fapt săvârșit de cătră desertorii dela disciplina și cauza comună națională.

Votanți au fost după constatarea oficială 213. De aici 90 voturi s'au dat pentru lista clubului român municipal. 107 voturi, dintre cari peste 50 unguresci, a intrunit lista

contrară. 15 alegători au votat cu alte liste, ér un vot a fost anulat.

Etă lista, care a dobândit majoritatea: Vasile Sfetea, A. Vlaicu, Oct. Sorescu, C. Aisér, M. Rusu și N. Sulică. Preotul Sfetea de pe Tocile a figurat și pe lista clubului nostru.

Este a se observa, că dintre cei vre-o 50—60 alegători români, cari au votat cu lista de mai sus majoritatea covârșitoare au fost alegători de pe Tocile.

Mai trebuie să observăm, că nimeni n'a creșut nici chiar de la un Vlaicu, că va mâna lucrul așa de parte, ca să facă pe alegătorii unguri arbitrii în lupta nelegitimă, ce au purtat-o contra listei stabilite de partidul nostru național.

Din cauza acesta nici nu s'au făcut pregătiri estra-ordinare pentru alegere, căci decă s'ar fi făcut de sigur Vlaicu și soți rămâneau bătută cu aliați cu tot de și peste așteptare le-a succes de astă-dată a ademeni cu diferite apucături și sub diferite pretexte un număr destul de considerabil de alegători români mai ales de pe Tocile și a-i face să calce solidaritatea impusă de disciplina noastră națională.

Dér vom mai lumina acest trist cas și din alte puncte de vedere. Pentru astăzi lăsăm să urmeze ca ilustrațiune următoarele date și scene culese și scrise de raportorul nostru.

La „Bucura” pe Tocile.

Un meseriaș român, care își are ocaziunea în oraș, mi-a povestit următoarele: Sâmbătă seară, după-ce am eșit de la lucru și am cinat acasă, merg pe drumul ce duce pe lângă cârciuma văduvei Bucur, ca să vizitez pe un prietin. Cam 30 pași depărtare de cârciumă aud sgomot mare și strigăte de „eljen”.

Curios întru și eu înăuntru și văd acolo ședând la mese 15—20 Unguri din Scheiū, zidari, străfari, între ei zidarul român Z. și măcelarul român L. N'au trecut 5 minute de când intrasem, și étă că văd pe unul dintre Unguri, că se ridică cu paharul de vin în mână (pe toate mesele erau sticle de vin) și ține un toast unguresc, în care-l laudă pe A. Vlaicu cât numai pôte și sfârșesc cu „Eljen Vlaicu!” la care se alătură și aliații și convivii români, intonând cu toții „Eljen Vlaicu, omul nostru!”

Se scólă apoi V. Vl. (român) și cum erau toți aprinși și ameteți de vin, dice cătră Unguri: Mai dice-ți și o vorbă românească!

Un zidar gras ungar rostesc apoi, gângănind, câte-va cuvinte românesce, sfârșesc cu „Trăescă și eljen Vlaicu nostru!”

În acest moment unul dintre cei-ce buseră prea mult, void să ciocnescă, cădă de pe scaun jos la pământ ca un butuc.

Certă și bătaie între aliați.

La Bucura mesele erau încărcate cu sticle de vin și mai ales pe dinaintea Ungurilor belșugul părea a fi mai mare. Unul dintre convivii români ia atunci o sticlă și o dă nevestei unui zidar. Acesta a fost ca și un semnal, ca să se înceapă aliații. Care a mobilizat mai întâiu, n'am putut constata, atât am aflat însă, că pe Costi N. l'au trântit și desbrăcat, apoi a scăpat fugind pe stradă. Pe zidarul K. György (Ghiurița) l'au trântit la pământ, de era să crepe podinele.

Cine a dat vinul?

Din toate părțile se asigură, că Arsenie Vlaicu a dat mandat la birtul amintit, ca și la alte birturi, să fie tractați alegătorii lui cu vin și cu rachiu. În casul de pâruielă amintit a fost bine, că au intervenit 2 polițiști, căci decă nu, lucrul putea să devină mai serios.

In cafeneaua de la Redută.

Frații N. și scriitorul B. din Scheiū, șed la o masă cu zidarul ungar K. G. Acesta presida, și fiindu-i foarte greu să-și țină echilibrul pe scaun, esplica în gura mare comensienilor săi, ce strălucit succes s'a dobândit în Scheiū cu ajutorul Ungurilor.

— Măi, dice mai târziu Ungurul în limba sa, voi nici nu știți ce pétră scumpă aveți între voi! Măi, Vlaicu e ca un inel de aur (arany gyűrű), voi nici nu știți acesta. Trebuie să-l sprijinim cu toții și să mergem mână în mână contra dușmanului! (?)

Românii ascultau cu mare smerenie și închinau în sănătatea presidentului mesei.

Se vede că scena acesta s'a întâmplat după pâruielă de la Bucura.

„Luați și beți, că-i de la d-l Vlaicu!”

La cârciuma lui Vasile Furnică a fost mare tractație Sâmbătă seară până în noapte cu rachiu încălțit, cu ulei și zahar, ce se prezenta în ôle. Un meseriaș român, care s'a întâmplat să fie în acea seară acolo, îmă istorisece următoarele:

Merseiū să caut pe cine-va la Furnică. Acolo dădui de T. C., fost neguțator, care mai astă-primăvară luptase la biserică între combatanții contra lui Vlaicu, ér acum ajuns un agent de frunte al lui.

I-am dis: „A-ți făcut o trebă frumoasă și cinstită!” — C: „Ce-ai gândit voi, că o să ne lăsăm noi cu una cu două? Decă noi nu mergeam cu guvernul, de sigur, că voi ne trânteați.” — Eu: „Ce era decă vă trânteam? Nu era mai bine să ne luptăm, decă era vorba de luptă, numai noi Românii între noi, și pe care ar

fi eșit învingător să-l fi recunoscut celălți ca cu drept învingător?”

La baia de abur.

Duminecă d. a. — Îmî spune un culegător de litere — am fost să mă scald la baia de abur. Acolo am întâlnit pe un străfar ungar cunoscut din Scheiū. I-am dis: „Cum de ați votat erî pentru lista lui Vlaicu, când până acuma n'ați votat niciodată cu noi Românii?” Străfarul ungar: „Écă așa. Au venit d-nii Vlaicu și Mănoiu pe la noi și ne-au cerut ajutor, pe care li-l'am dat, dér să știți, că pe viitor noi Ungurii vom alege întâiu în Scheiū.” — w.

Din Rêșnov.

Alegere comunală suspendată.

Astăzi dimineță aveau să fie alegerile funcționarilor comunali în Rêșnov, după ce membrii reprezentanței au fost aleși și reprezentanța s'a și constituit.

Între alegătorii din Rêșnov, precum se știe, majoritatea este a Românilor. Sunt cu totul vre-o 400 alegători Români și vre-o 300 Sași.

La alegerile de astăzi au fost de față aproape 400 alegători Români și ceva peste 100 alegători Sași. Solgăbirul Fischer (sas) a deschis actul electoral invitând comitetul comunal vechiu să alege 4 bărbați de încredere. (Se aleg) Preotul Hamsea cu legea în mână spune, că în sensul § lui 78 al legii comunale (artic. XXII: 1886) nu comitetul său reprezentanța comunală, ci alegătorii din sinul lor aleg bărbații de încredere. Strîns cu legea, solgăbirul cedeză și între bărbații de încredere se aleg și preoți Hamsea și Proca.

Urméza candidarea, mai întâiu a primarului (judele comunal). După lege președintele (solgăbirul) candideză trei pentru acest post. Cu totul concușeră pentru acest post 5 Sași și 1 Român (George Proca).

Alegătorii români, înainte de candidare încă, în interesul păcii și al bune înțelegeri și pe baza echității, au cerut, ca între cei 3 candidați solgăbirul să pună și pe candidatul Românilor.

Solgăbirul Fischer a candidat însă numai pe 3 Sași, cu care nici alegătorii Sași n'au prea fost mulțumiți, căci murmurau și arătau pe față desaprobarea lor.

Védând Românii cum stă tréba, au insistat, ca fiind ei majoritate, cel puțin la toate celelalte posturi să se candideze și un Român și au cerut, ca candidarea la celelalte posturi s'o facă nou aleșa reprezentanță, care e deja constituită. Solgăbirul Fischer vorbia însă numai de comitetul vechiu și în toate privințele s'a arătat de tot brusc și respingător față cu Românii.

Atunci s'a produs între Români mare mâhnire și de-odată mergea din gură n

gura lozincea: „Să mergem la Brașov la comitat, să cerem d-lui fișpan și viceșpan să ni se respecte drepturile și să fim tractați cum se cuvine!”

Solgăbirul Fischer, védând nemulțumirea, s'a folosit de ocaziune să întreprună alegerea, declarând adunarea disolvală.

Imediat peste 400 de alegători români au plecat în frunte cu preoții și cu G. Proca, pe jos la Brașov, cu scop de a merge la comitat. Convoinul, în care se aflau de totă etatea, între cari și bérâni de 70—80 ani, a sosit la bariera Bartolomeiū pe la 2 ore d. a., dér a dat de un zid de polițiști, cari erau postați la barieră, ca să împiedece intrarea lor în oraș. Preoții români rêșnoveni Hamsea și C. Proca veniseră înainte, ca să facă posibilă prezentarea deputației la comitat.

Avisat de starea lucrului d-l fișpan Dr. George Székely a declarat, că e gata să primescă deputația, dér nu pôte primi 400, ci să vină dintre ei vre-o 20—30. Încât pentru intrarea în oraș a celor veniți de la Rêșnov — se vorbesce de peste 500 — nu vré s'o împedecă, decă ea nușe va face cu caracter demonstrativ și vor intra grupuri grupuri mai mici în oraș pe diferite cărări. A și dat în privința acesta avisurile de lipsă căpitanului poliției Farkas, care de cu vreme se dusese să fie de față la barieră, căud vor sosi Rêșnovenii.

Imediat am trimis la față locului pe raportorul nostru.

Raportorul nostru ne comunică următoarele:

Înainte de orele trei Rêșnovenii ajunși în oraș, au trimis o deputațiune de vr'o 30 de inși, în frunte cu preoții și învătătorii lor, la d-l fișpan Dr. G. Székely, ca să-i aducă la cunoștință ilegalitatea, ce s'a săvârșit ađi înainte de amiazi în Rêșnov. D-l fișpan i-a primit cu bună voință și a dis, că la numirea sa a depus jurământ, că va respecta legile. Declară că și în acest cas se va conduce de dreptate și i-a asigurat pe delegați, că va cerceta lucrurile și va face dreptate.

După acesta poporul, care aștepta răspunsul la hotelul nr. 4, a plecat în ordine cătră casă cu trenul de 5 d. a.

SCIRILE DILEI.

— 22 Noembrie v.

Principele Frideric de Hohenzolern, fratele M. Sale Regelui Carol al României, a încetat din viață Vineri d. m. în Neuwittelsbach. Principele Frideric era născut la 25 Iunie st. n. 1843. Era general de cavalerie în armata germană. S'a căsătorit la 21 Iunie 1879 cu principesa Luisa de Thurn și Taxis.

Principele Ferdinand și Principesa Maria a României au plecat Sâmbătă seară

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Scrisóra de amor a unei fetișcane.

(Publicată prin indiscrețiune).

De Vest v. Paumgarten.

Scumpul meu Edy!

Îți scriu această scrisóra în mijlocul unor primejdii, de cari nu-ți poți face nici o închipuire. Îți scriu în școlă, sub bancă și Miss Knickerboxer, profesóra noastră de engleză, a aruncat deja de câte-va ori priviri bănuitoare asupra mea. Decă mă prinde, n'o să-mi rămână alta, decât să inghit scrisóra. Acesta mică jertfă aș aduce-o, ce e drept, cu plăcere pentru tine, ba încă și alte jertfe mai mari, decă va fi necesitate. Aș fi în stare să inghit la moment un întreg conversationallexicon, spre a dobîndi inima ta. Tu nu cunoscî dragostea unei femei, Edy!! Cutóte acestea aș fi mai bucurósă să nu fiu silită a aduce asemenea jertfe, mai ales când mă gândesc cât de rău mi-a fost, când am inghițit prima ilustrată, ce mi-ai trimis. (Amica mea Camilla mi-a recomandat acest

mijloc, pentru a stîrni în inima ta dragoste pentru mine).

Te-am védut ađi dimineță, iubitul meu Edy. Știi unde? Pe Marienhilferstrasse. Eram cu mama, care mă însoția la școlă. Am mers un réstimp în urma ta, fără să ai habar, că noi te urmărim. De-odată un vânt puternic ț-a suflat pâlăria din cap, mánându-o peste stradă. Erai așa de drăguț, când înroșindu-te, fiind-că șciai, că ochii tuturor sunt îndreptați asupra ta, te-ai luat după pâlărie și cu ochii scânțitorî de-o nobilă mânie o goniai prin báltóce și noroiū, căutând a o fixa locului cu umbrela ta. În sfârșit tramvaiul electric o luă în primire și drep pedepsă pentru neascultarea ei, o turti și o ruină, de nu o mai puteai cunoșce!...

Oh, scumpul meu Edy, nu voiū uita nici-odată privirea ta indignată, cu care te uitai la masa diformă, care câte-va minute mai înainte fusese pâlărie nouă și îți stetea atât de bine. Cât de mult te compăttimeam!

Un domn mai bérân și gras, care era martor al pacostei tale, rídea de se ținea de burtă. Așa un bádăran! Dér eu

i-am aruncat nisce priviri săgetătoare, cari vorbeau volume.

Ah, cum aș fi vrut să te mângăiu asupra acestei nenorociri! Tu însă n'ai observat prezența mea (pentru care lucru ar trebui să fiu mániosă!) și urcându-te în tramvaiul electric, ai dispărut...

A fost norocul meu, că mama fiind miópă nu te-a recunoscut și n'a făcut nici o observație asupra ta. În agitația, în care mă aflam, de sigur m'aș fi trădat. Și... nici nu-mi pot imagina consecințele, ce ar fi urmat.

Îmî vine tocmai în minte un lucru, pe care voiam să-ți spun deunăđi, și pe care n'aș vré să-l mai amân până la proxima noastră întâlnire, fiind-că este de o importanță supremă pentru noi améndoi. Mi-ai spus — — — — —

Séara, acasă. Scumpul meu Edy, n'am putut termina frasa de mai sus, fiind-că miss Knickerboxer a venit spre mine și m'a întrebat, ce tot mocoșesc sub bancă și de ce fac o mutră așa de transfigurată? Ce-a vrut să dică cu asta, nu știu.

Destul, că n'am mai avut curagiul să scriu în oră. Abia acuma, când mă aflu singură în odaia mea, iau din nou condeiu și sper, că voiū termina până la cină.

Nu te supăra, că într'aceea am scăpat din memorie lucrul important, despre care începusem să scriu. Am să-ți comunic însé alt-ceva, care te va interesa. Astăzi în ora religiei am căpétat o terție (6). La asta numai tu ești de vină...

Ora a patra era religiunea. Profesorul Anthaler ne preda ceva din istoria biblică, eu însă nu eram atentă, ci priveam pe feréstră, și mă gândeam — ce cređi, la ce mai gândeam? — La tine mă gândeam, urfule! Visam, visam cu ochii deschiși și îmî închipuam ce fericioare ceréscă ar fi aceea, decă numai noi doi am fi pe lume și n'ar mai fi și alți ómeni, cari sunt atât de réi. Și apoi tu ai ședé lângă mine, mi-ai mângăia pèrul și mi-ai da nume drăgălașe, știi cum ai făcut atunci!... Îți aduci aminte?... Spune, mai sunt încă adorata ta pásérică blondă?... Ah, a fost așa de dulce...

Ah, Dumneđeule! De a-și puté numai odată să te sărut, numai odată să-m

spre Germania pentru a lua parte la înmormântare. Camera și senatul român n'au ținut Sâmbătă ședință în semn de dolu.

Societatea „Petru Maior“ a tinerimei române univ. din Budapesta își va ține obișnuita ședință festivă în memoria patronului ei, Sâmbătă la 10 Dec. n. în sala hotelului „Royal“. Programul cuprinde 7 puncte: 1) N. Popovici „Cântec de sârbă“, execut. de corul societății. 2) „Curentele culturale la noi în secolul XVIII“, disertație de Ilie Minea, stud. în filoz. 3) Haydn: „Simphonie II“, quartet de violine, violă și cello. 4) F. Paolo Tosti: „Vorrei mori“, solo de tenor, esec. de Danil Vasu stud. în drept, acompaniat la pian de Aurel Iorga, stud. în med. 5) „La stână“, schiță de Sebastian Stanca, stud. în filoz. 6) V. Abt: „Sera“, esec. de corul societății. 7) „Potpourri românesc“ de I. Mureșianu executat de orchestra societății. După program, cină comună. Inceputul precis la 8 ore seara. Prețul de intrare: de persoană 2 cor. de familie 5 cor. Contribuiri peste taxe se primesc cu mulțumită și se vor publica.

Un jubileu. În ziua sf. Arhanghel d-l protopop **Mihail Făgărășan** din **Teure** (districtul Betleanului) și-a serbat jubileul de 43 ani al preoției și protopopiei sale. Cu ocaziunea această preoției române unite din tractul Betleanului și-a manifestat iubirea și aderența sa față de meritosul protopop, prezentându-se în corpore în sf. biserică la altarul căreia se afla iubilantul și îl încunjură la altar și îi strîng mâna în tăcere. Iubilantul protopop a fost surprins și emoționat de această dovadă de stimă și venerație. După cuminecare, protopopul Ioan Boteanu predă iubilantului un album roștind cuvinte călduroase și dînd ca acest album e un semn de devotament față de șeful tractului. Jubilantul, primind albumul, cu lacrimile în ochi mulțumesc preoției de această rară onoare, ce i se face. Tot din acest incident a sosit și din Bistrița o frumoasă adresă subscrisă de conducătorii institutului de credit și economii „Coroana“, al cărui vice-președinte e iubilantul.

„Vlădeasa“ institut de credit și economii din Huedin a binevoit a dona „fondului pentru înființarea unei școle românești de fetițe în Clușiu“ și în anul curent o sumă de 50 cor. Primăscă deși numitul institut mulțumita cea mai sinceră pentru această donațiune. — **Dr. Ilea**, avocat și casar.

D-l Dr. Ioan Fruma și-a deschis cancelaria de avocat în Sibiu (Strada Pintenului Nr. 1.)

Un circular al episcopului din Arad. P. Sa Episcopul Aradului Ioan I. Papp a adresat un circular către toți inspectorii școlari de subjurisdicțiunea Consistoriului gr. or. român din Arad, în care se dă, că pe viitor se vor admite spre folosire în școlile de sub jurisdicțiunea consistorului aradan numai astfel de manuale didactice, cari vor fi censurate prin acest consistoriu și vor fi tipărite cu ortografia „Academiei române“ în tipografia diecesană din Arad.

Ministeriul reg. ungar de interne a publicat un premiu de 2000 cor. pentru cel mai bun op. său cea mai bună scriere asupra „patologiei și terapiei trahomei“

(bóla egiptenă de ochi.) Autorii se pot usa de limba statului lor. Scrierile în manuscris se pot înainta ministeriului reg. ung. de interne până în ziua de 31 Decembrie 1904.

Pictorul Ortavian Smighelschi a sosit la 21 Nov. la Suceva. D-l Smighelschi a întreprins o călătorie prin România și Bucovina în scopul cercetării unor monumente prin cari se păstrează încă pictura bizantină. D-sa a cercetat mănăstirile din Argeș, Cozia și toate bisericile din Bucuresci și Iași, ér în Bucovina bisericile din Suceva (vechia Metropolie, biserica Mirăuților, Sf. Dumitru), apoi biserica din sf. Ilie ridicată de Stefan Vodă și mănăstirea Dragomirna. A plecat apoi la Cernăuți și Sucevița.

O statistică a teatrelor din Europa. O statistică franceză conține următoarele date cu privire la numărul teatrelor din țările europene: Franța numără 394 teatre, Italia 389, Germania 264. Anglia 205, Spania 190, Austria 188, Rusia 99, Belgia 59, Suedia și Norvegia 46, Olanda 42, Helveția 35, Portugalia 16, Danemarca 13, Turcia 9, Grecia 8, România 7 și Serbia 6 teatre.

Cedând dorinței generale, d-șora **Elvira Revere**, celebra cântăreță, s'a decis a mai da un concert la 11 Decembrie. Bilete se pot căpăta începând de mâine la librăria **Hiemesch**.

Răsboiul ruso-japones.

După marele asalt făcut de asediații săptămăna trecută și care s'a sfârșit cu cucerirea „colinei de 203 metri“, la 2 Decembrie a urmat un armistițiu de 6 ore. Armistițiul se dăce că l'au cerut Rușii ca să-și înmormenteze morții și să-și ducă răniții de pe teatrul luptei — fapt ce dovedesce, că nu numa Japonessii, ci și Rușii au avut pierderi însemnate.

Espirând armistițiul, lupta s'a reinceput. Rușii au făcut sforțări uriașe, ca să recucerescă pozițiunile pierdute, ori cel puțin să împedece pe Japonessii de a așeza pe colina cucerită tunuri de calibru mare. Spre scopul acesta — spune o telegramă din Tokio — Rușii au concentrat o coloană puternică și după ce au bombardat noua pozițiune japonesă din forturile împrejmuitoare, colona a pornit la atac. Japonessii primind la timp ajutoare, au susținut atacul și au respins pe Rușii. La atacul acesta n'a luat parte grosul garnisonului rusesci. Se crede, că în zilele proxime Japonessii vor reînoi atacul general.

Pe câmpul de război din **Manciuria** s'a început de câte-va zile o mișcare mai viuă. La 2 Decembrie a fost la centrul și la frontul de sud o canoadă viuă, cum de mult nu s'a mai auzit.

Generalul **Saharov** telegrafiază despre o sumă de ciocniri de avantposturi cu care ocaziune s'au întemplat adevărate măceluri.

Generalul rus **Grippenberg** a sosit la 3 Dec. în Charbin.

Din Clușiu.

— Impresii. —

— 1 Decembrie 1904.

— Fine. —

Protestul tinerimei maghiare universitare.

Petrecherile se țin lanț la Clușiu. Alături am asistat la una dintre cele mai hazlii, la protestul tinerimei universitare maghiare pentru volnicia și brutalitatea rectoratului și a poliției din Pesta față de universitarii de acolo. Se adunase sumedenie de lume cu poște și pregătiri la scandaluri. Sala nu-i încăpea, aproape jumătate publicul se îmbulzea înaintea ușii pe coridor, ales publicul, ce caricaturisază totă adunarea „imposantă“ și „solemnă“.

Prorectorul **Apathy** presidase, mărțurisindu-și și cu acest prilej nu numai confesiunea politică, ci și vechea ură față de colegii săi certăreți din Pesta. Cuvântarea lui și a rectorului **Kiss Mor** mai revărsară ore-care seriozitate asupra norodului dispus la gălăgie, ce l' trerupea neconținut pe oratori cu glume nepotrivite și strigăte naive.

Ca să aveți o iconă fidel zugrăvită, închipuiți-vă între altele un orator, stud. univ., care fii gonit de pe tribună, atât de stângaci și naiv s'a înfățișat. Strigăte de „taci!“ „nu-ți scii căsca gura!“ „dati-l jos!“ îl siliră să cobóre. Ura față de Români și de astă-dată a trebuit să se dovedescă. Când **Apathy** apostrofă pe ministrul președinte **Tisza** ca pe „alesul valahilor bihoreni“, publicul a isbucnit: „**tocati pe Valahi!**“

Intr'atătea caraghioslicurii pune pupază pe colac lipsa desăvirșită de solemnitate serioasă, spirit imposant, ce numai zelul și lupta *convinsă*, desinteresată pentru cauză, espreșia ei cumpetată pot s'o dăruescă. Intreg decursul acestei adunări — ca și a celorlalte — își face impresia unei turme turbulente, neputincioase de acțiuni ce pretind muncă stăruitoare o turmă ce ușor se îmbie de unelța unui mănunchiu de ómeni dornici de iefință glorie și multă zarvă în jurul lor: vël neștrăbătut peste interese meschine.

El semnificativă declarația lui **Apathy** în chestia protestului: „Dacă aveți jalbă, căutați numai la noi sprijin! Consiliul universitar întâmpină cu dragoste toate întreprinderile voștre!“ Nu scim de ce mi-a trecut prin minte eventualitatea, dér decât aceste demonstrații ar fi îndreptate în contra opoziției? Va să dăce, și se scólă cu război asupra universității din Pesta a căror organe stau în slujba guvernului, al dușmanului nostru politic și (ca să vë avem pe voi de scut) ne facem bucuos interpretii sentimentelor voștre.

Vedți bine, protestarea nu s'a mărginit la pretensiunea de satisfacție, ci avu mai mult caracter de demonstrație anti-tiszaistă (să înțelegeți bine cuvântul!) Rectorul, care nu de mult avusese de óspe pe ministrul de instrucție, a căutat să fie mai moderat să se mărgindecă la declarația că nu va suferi îngrința organelor străine în disciplina universitară, și alte frase diplomatice. Prorectorul însă a spus verde, că tinerimea are sfântă datorimță de a stărpi bălăriile ce se ivesc pe câmpul vieții politice.

Ce o să fie rezultatul acestei atitudinii — nu'ncape în cadrul umilului titlu de impresii.

Epilog la o adunare.

Diarele locale de Sâmbătă, după scandalul din Camera, alarmaseră publicul liniștit cu vestii de „revoluție iminentă“, și convocau prin afișe redigiate în același ton la adunare de protest pe toate partidele din opoziție. Demonstrații ce-i drept au fost la ordinea zilei, dér de o agitație a spiritului general nici pomină. Atâta dór că băieții ce vindeau pe stradă aceste esemplare războinice, fură adunați la poliție și esemplarele sechestrate. — E caracteristic și acest ton pentru nivelul cultural al țiaristiceii maghiare din Clușiu.

În ziua următoare s'a și ținut adunarea de protestare, cea *dintâiu*, cum se vestește cu ore-care fală. N'am de gând să fac raport asupra decursului ei. Că revin după atât amar de vreme e pricina un episod interesant, peste care au trecut fuga toate rapórtele. Fiind adecă unite și aici toate partidele din opoziție, s'a dat cuvânt și socialistilor a căror aprig și destoinic orator era oratorul **Weis**.

Să vë spun de ce diarele au luat simplu act de vorbirea lui!

Intâiu fiind-că a apreat naționalitățile, pentru a căror atitudine din 1848 singur pe cei din Viena îi făcea vinovați. (Aprobări).

Al doilea imputase opoziției luptă deșartă și pécătósă pentru „fleaduri tricolore“ și pentru „nevoi de artilerie nouă“ în loc să-și concentreze toate forțele pentru a cuceri votul electoral universal. Oratorul stărni aplause frenetice între partizanii săi, însă naționalii neoași jignii de hulirea tricolorului, făceau demonstrații împotriva oratorului. Dănuii vre-o 5 minute găimăcéla. Amenințau cu bătele, strigau: unde-i armonia? Până'n sfârșit oratorul a potolit furiile de încăierare „iminentă“ cu declarația, că partidul său e de acord cu celelalte în privința moțiunii. Motiv: ordonanța secretă a lui **Tisza**.

Diarele maghiare l'au răsplătit cu „totschweigen“ — mie și acum îmi sună în urechi o nouă și interesantă formulare a principiului socialist, o citație din vestitul poet național: „Népek huzája nagyvilág“.

San de Ver.

Despre serata tinerimei române universitare din Clușiu am mai primit de la un alt corespondent al nostru (**Silvius Aeneas**) un raport, în care se relevă cu bucurie faptul, că publicul a remunerat parte cu prezența, parte cu contribuiri lor nișuina tinerimei. Estragem din acest raport partea privitoare la dans:

După producțiune s'a început dansul cu frumoasa **Horă românească**. A decurs cu animație până dimineața.

A participat lume românească din Clușiu și jur.

În fuga condeiului amintesc: D-șorele **Elena** și **Alexandrina Hossu**, **Elena Ștefa**, **Maria Lupan**, **Mărióra Muntean**, **Veturia Volumnia** și **Virgina Podóbă**, d-na **Zinca Pandrea**, d-șora **Valeria Rosescu** și dómna (Clușiu), d-șora **Cornelia Man** și dómna (Gherla), d-șora **Francisca Pop** și dómna (Morlaca), d-șora **Emilia Lăpușan** cu dómna d-șora **Valeria Șandru**, **Valeria Isac** cu dómna (Clușiu), d-șora **Zenobia Trif** cu dómna **Kun-Szt-Márton**, d-na **Laura Ranta**, d-șora **Nina Ilasievici**, **Melania Moldovan** cu dómna (Clușiu), d-na **Dr. Ilea**, **Dr. Morariu**, d-na maior **Popist**, d-na **Bariț**, **Giurgiú** (Clușiu), d-șorele **Drăgan** și dómna (**Nadăș**), d-na **Ema Rus** (Clușiu), d-șora **Codarcea** (Turda), d-șora **Margareta Lazar**, d-șora **Maria Pop de Leményi** cu dómna și d-na **véd. Truța**, d-șorele **Nestor** și dómna, d-șorele **Margareta** și **Rosalia Motta** cu dómna (Clușiu) și altele.

Dintre d-nii streini amintesc: d-l **Dr. Dan**, medic (**Mociú**), **Dr. Vasile Crișan**, adv. (Huedin), **Dr. Șorban**, vice-notar comit. (Deșiú), **Dr. I. Pop**, cand. de adv., **Romul Pop**, subjude, **Simeon Tămas**, adv. (Hida), **Dr. Crăciun**, medic (Vienna), **Dr. Romul Băila**, cand. de adv. (Blașiú), **Codarcea Faru** (Turda), **V. E. Moldovan**, publicist, **Nicolae Bălan**, stud. fil. (Broslau), **Dr. Mé-saros**, cand. de adv. (Turda).

ULTIME SCIRI.

Iaurin, 5 Decembrie. La adunarea de protestare a opoziției unite, oratorilor li s'au făcut ovățuni. După adunare mulțimea a deshamat caii de la trăsura lui **Aponyi**.

Petersburg, 5 Decembrie. Cazacii au surprins la **Liditun** o baterie japonesă și măcelărind soldații, au luat toate tunurile.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu**.
Redactor responsabil **Traian H. Pop**.

apăs buzele mele pe ale tale, și apoi să mor! Adecă, nu! — Nu te-ai săruta niciodată. Mi-ar fi rușine... Așa visam eu, când de-odată auz glasul profesorului Anthaler: „Edera, despre ce e vorba?“

Am tresărit speriată, fiind-că habar n'aveam despre ce e vorba.

„Despre ce vorbiam? Despre Iacob cel bătrân, ori despre cel tânăr?“ întrebă bătrânul încodată.

Vecina mea, **Marianna Purkhammer** se aplecă spre mine și îmi șopti ceva, ér eu bezmetică cum eram, am repetat mecanic ceea-ce îmi șoptise reuțăciósă vecină și am dis tare și cu siguranță:

„Despre Iacob cel mijlociu“.

Nu-ți poți face ideie ce hohot a urmat după aceste cuvinte. Numai profesorul Anthaler nu rîdea. El se înroși până la frunte și se făcea mânios, cum nu l'am vădut niciodată. „Astă-i obrăznicie!“ strigă el. „Séu credeți, că fiind bun-cu D-vóstră — D-vóstră să vë bateți joc de mine? Las' că o să vë invét eu! Sedeți!“

Profesorul puse o notă în carnetul său, ér eu mă aședai desperată.

În ora aceea nu s'a mai uitat la mine.

După oră, am eșit după densusul să-mi cer iertare. „Ți-am pus un 6, așa după cum ai meritat. Plécă. Nu mai vréu să mai stau de vorbă cu D-vóstră!“

Eram sdrobotită, căci eu tot-déuna am avut nota 1 la religiune și fiind-că sciam că el nu pôte vedé lacrimi, n'am plecat, ci am început să plâng.

Imediat i-a părut réu, că a fost așa de aspru. Fața i-se însenină, îmi aruncă nisce priviri nesigure și începú să-și pună mânușile. Apoi îmi mai aruncă o privire cam încurcată și éráș și se întórse și în sfârșit îmi dișe:

„Ei bine, fiind-că véd că regretați ceea ce ați făcut, vë iert și presupun, că ați făcut-o din prostie și nu din réutate. Mergeti acasă și ștergeți-vé lacrimile, altmintrea vor cunoșce acasă, că ați plâns“.

Era cât pe ce să-i sar în gât și să-l sărut.

Să nu fii gelos, că mi-a trecut așa ceva prin gând.

Ađi după amiadı au făcut o poezie.

O anexez acestei scrisori și sunt curios ce vei dișe de ea.

Ah, **Edy**, puil meu, de când te cunosc, tu ești totă speranța, totă dorința toate visurile mele. Dimineața când mă scol tu ești primul meu gând și numele têu ultimul cuvânt, ce-l pronunță buzele mele înainte de a mă culca. Mi-ai răpit inima și nu mi-o mai gășesc. Ah, **Dumnedeule**, sunt așa de fericită și éráș așa de nefericită, singură nu sciu de ce. Ași muri cu drag pentru tine!..

Scuză, că acum trebuie să încheiú, căci mi-e fóme. Adio tu hoț periculos! Te salut de mi de ori.

A ta până dincolo de mormânt:

Elsbeth.

Poesia anexată are următorul text:

Sórele asfîntesce
Câmpia se domolesce
Pasérile nu mai cântă
Numai greerii se avéntă,
Inima mea încă tace
Agitația-i se preface
Într'o dulce reverie,
Edy al meu pe vecie.

— st. —

»Romana«

este titlul broșurei, care a apărut în editura tipografiei A. Mureșianu, cu descrierea și explicarea dansului nostru de salon

„Romana“ dans de colónă în 5 figuri *Descriată și explicată împreună cu muzica ei, după compunerea ei originală.* Cu-o introducere („în loc de prefață“) de *Tunaru din Dumbrău, Popa.* — Tipografia Aurel Mureșianu, Brașov 1903.

A trecut deja o jumătate de secol, de când, în epoca rededeptării noastre naționale, s'a compus și înființat în Brașov „Romana“, unicul dans de colónă român. În iarna anului 1901, cu ocaziunea jubileului de 50 de ani de la fondarea Reuniunii femeilor române, s'a serbat la balul festiv ce s'a dat în Brașov cu ocaziunea acestuia și jubileul de 50 de ani al „Romanei“. La acest jubileu vre-o 20 de părechii, damele purtând costum național, au jucat „Romana“ jubilară, adică au executat acest dans în tocmă după regulile și prescrierile originale, cum s'a executat înainte cu 50 de ani la primul bal al „Reuniunii“.

Autorul broșurei explică „Romana“ în strinsă legătură cu muzica ei după aceste reguli și prescrieri originale, fără abaterile și erorile, ce cu timpul s'au furisat în acest dans. (Explicarea figurilor o face alături și în limba germană.)

Meritul autorului broșurei mai sus anunțate este, că a fixat regulile originale ale „Romanei“, ca ori și unde în ținuturile și țările locuite de Români acest dans de colónă român să pōtă fi studiat și jucat cum se cade și uniform. De aceea a adăugat la finea broșurei și textul frumoșii și atrăgătoare muzice a „Romanei“, explicând printre note toate mișcările dansului după tactele muzicii. Pe lângă popularitatea, de care se bucură dansul „Romana“ pretutindeni între noi, a fost tot-deună o dorință viuă a publicului nostru de a o vedea jucându-se bine, exact și uniform. Credem, că broșura de față, care face istoricul și descrierea figurilor dansului cu multă îngrijire și acurateță, va satisface pe deplin dorinței generale.

Broșura este în cuart mare, hârtie fină și tipar elegant, cu adausul unei cōle de note (muzica „Romanei“ cu explicări) și costă numai 2 cor. 50 bani (plus 5 bani porto-postal) pentru România 3 lei.

„Romana“ se pōte procura de la tipografia A. Mureșianu, Brașov.

Dela „Tipografia A. Mureșianu“ din Brașov,

se pot procura următoarele cărți:

(La cărțile, aici înșirate este a se mai adăuga pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandatie.)

Cărți pentru comercianți și funcționari de bancă:

Introducere în contabilitate și contabilitatea înpartidă simplă, de I. C. Panțu. O carte bună pentru a învăța cu ușurință contabilitatea. Pagini I—VIII + 213. Prețul 2 cor. (+ 20 b. p.)

Al doilea capitol din contabilitatea dublă, de I. C. Panțu. Această broșură conține: *afacerile de credit cambial și afacerile de bancă.* Prețul broș. 2 corone (+) 10 bani porto).

A apărut:

I. C. Panțu: Curs complet de corespondență comercială cu explicarea termenilor comerciali. Ediția a doua prelucrată și augmentată I—XI + 322 pagine. Această carte e scrisă pentru comercianții noștri, pentru funcționarii de bancă și pentru conducătorii băncilor. Conține explicări asupra comerțului de mărfuri și de bancă, asupra polițelor, mijloacelor de plăți și conturile curente. La sfârșit are un vocabular cu peste 500 de termeni comerciali, explicații la înțelesul tuturor. Carte folositore pentru toți, cari au afaceri comerciale și dăveri cu băncile. *Se pōte procura cu prețul de cor 3-50 dela tipografia A. Mureșianu și dela librăria Ciurcu din Brașov.*

ANUNCIURI

(insertiuni și recl.)

sunt a se adresa subscrisei administrațiunii. In cazul publicării unui anunciu mai mult de odată se face scădământ, care crește cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Administr. „Gazetei Trans.“

Cursul la bursa din Viena.

Din 2 Decembrie n. 1904.

Renta ung. de aur 4%	119.05
Renta de corone ung. 4%	98.20
Impr. căil. fer. ung. în aur 3 1/2%	88.95
Impr. căil. fer. ung. în argint 4%	97.90
Bonuri rurale croata-slavone	98.50
Impr. ung. ca premii	207.—
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	161.50
Renta de hârtie austr.	100.05
Renta de argint austr.	100.—
Renta de aur austr.	119.85
Renta de corone austr. 4%	100.25
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	91.40
Losuri din 1860.	156.40
Acții de-ale Băncii austro-ungară.	16.85
Acții de-ale Băncii ung. de credit.	806.—
Acții de-ale Băncii austr. de credit.	679.75
Napoleonori	19.07
Mărci imperiale germane	117.47
London vista	239.47 1/2
Paris vista	95.20
Note italiene	95.15

Cursul pieței Brașov.

Din 29 Noembrie n. 1904

Bancnote rom. Cump.	18.68	Vend.	18.74
Argint român.	18.60	„	18.70
Napoleon'ori.	19.05	„	19.10
Galbeni	11.20	„	11.30
Ruble Rusesct	2.53	„	2.54
Mărci germane	117.20	„	117.40
Lire turcesct	21.50	„	21.60
Seris. fonc. Albina 5%	101.—	„	102.—

Nr. 9570—1094.

Provocare nouă în afacerea subșternerii cōleilor despre chiria de casă pe anii: 1905, 1906 și 1907.

Toți acei proprietari de casă, cari încă n'au subșternut cōlele despre chiria de casa pe anii 1905, 1906 și 1907 să provocă, ca pentru de a incunjura urmări mai grave ale legii, să subșternă cōlele respective, cel mult până în 8 Decembrie 1904, la subșterneri perceputorată orășenesc Brassó, în 30 Noembrie 1904.

1—1.(1579). Perceptoratul orășenesc.

Local pentru prăvălie de închiriat

în Szászsebes, piața mare (casa Onițiu). Cu informațiuni servește Dr. I. Elekes în Szászsebes.

3—3.1576.

La prea înalta poruncă a Maiest. Sale Apost. c. și reg.

A XXXVI LOTERIE de stat c. r.
pentru scopuri de binefacere civile din Cisleitania.

Loteria această unică în Austro-Ungaria legal concesionată conține **18.435 câștiguri în bani gata** cu suma totală de **512.980 Cor.**

Câștigul principal 200,000 corone bani gata.

Tragerea urmază irevocabil la 15 Dec. 1904. Un los costă 4 corone.

Losuri se capetă la secțiile loteriilor de stat în Viena III Vordere Zollamtsstrasse 7. Colectanții de loterie, Trafici, la oficiile de dare, poste, telegraf și căi ferate, zarafii etc. Planuri pentru cumpărători gratis.

Losurile se trimit franco.

Directia c. r. a loteriei.
Secția loteriei de stat.

(1547,8—10.)

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădit cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a puté esecuta **ori-ce comande** cu promptitudine și acurateță, precum:

<p>IMPRIMATE ARTISTICE ÎN AUR, ARGINT ȘI COLORI.</p> <p>CĂRȚI DE ȘCIINȚA, LITERATURĂ ȘI DIDACTICE</p> <p>STATUTE.</p> <p>FOI PERIODICE.</p> <p>BILETE DE VISITĂ DIFERITE FORMATE.</p> <p>PROGRAME ELEGANTE.</p> <p>BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.</p> <p>ANUNȚURI.</p>	<p>REGISTRE și IMPRIMATE pentru toate speciile de serviciuri.</p> <p>BILANȚURI.</p> <p>Compturi, Adrese, Circulare, Scrisori.</p> <p>Couverts, în toată mărimea.</p> <p>TARIFE COMERCIALE, INDUSTRIALE, de HOTELURI și RESTAURANTE.</p> <p>PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE</p> <p>BILETE DE INMORMENTARI.</p>
--	--

Comandele eventuale se primesc în biurul tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, în etagiul, înderăpt în curte. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.

În interesul fie-cărui părinte este ca să cumpere copiilor Haine bune durabile de școlă.

Eu sunt singur, care pot oferi cumpărătorilor, pe lângă garanție, **haine de școlă** din stofele renumite și moderne Zsolnai și Gácsi un asortiment bogat și modern cu

Prețurile cele mai ieftine.

În prăvălia mea se află **Pardiseuri** pentru bărbați, junii și copii, Paltone de érnă, Ulstere. Raglane, Derbi, Paltone popești, Surtuce de vênat, Blane de călătorie, Blane pentru oraș, Surtuce de patinat și Surtuce din piele veritabilă Dan.

Cu totă stima

N. P. GOLDMANN

Prăvălie de haine pentru bărbați, junii și copii
Brașov, Tîrgul inului, în palatul lui Czeli.